ŽENSKÁ HLÍDKA.

ŘÍDÍ M. BUREŠOVÁ.

Upřímné slovo k ženám.

Pracovníkům v ženským hnutí stále ještě chybí dohoda, co je vlastně ženská otázka. Každý si pod tímto názvem myslí něco jiného a přirozeně, že i navrhované léky se různí.

Obyčejně jsou za ženskou otázkou považována do oči bijící fakta, jako je ženina bezprávnost politická, zákaz vzdělání na některých školách a s ním spojená nemožnost dosáhnouti určitých hodností absolvováním těchto škol podmíněných, dvojí loket v zákoně trestním i občanském, atd. atd., na úplnosti nezáleží. Souhrn těchto fakt však není obsahem ženské otázky. Bezprávnost politická na př. je pouze příznakem choroby, o jejíž správnou diagnosu se v první řadě jedná. Neboť upírati práva je možno pouze slabším — a slabost vylučuje úctu. Že příčinou bezprávnosti žen je nedostatek úcty k nim, je dnes už jisto. Ale i ztráta úcty je pouze vnějším znakem choroby, po níž se ptáme větou: Proč ženy ztratily úctu? A odpovězme si poctivě: Kdo je vinen touto ztrátou? Muži?

Zvýšeným vzděláním, ušlechtilostí vypěstovává se pochopení pro soudruhy, vychová se shovívavost k jejich slabostem, ale úcty si musí vydobíti sami. S úctou se to má podobně jako s láskou: nedá se vynutiti, ale musí zde nejprve býti něco, co ji v srdcích pozorovatelů vyvolá.

Kdy konečně ženy pochopí, že řešení ženské otázky je v jejich rukou, že nikdo jiný, nýbrž jen ony samy, mohou ji odstraniti. Jen opravdovou prací, vědomím vykonané povinnosti a sebevzděláním nabudeme onoho klidu, oné jistoty, která nám dnes tak chybí. Vždyť my samy cítíme menší svoji cenu, pro niž nevíme důvodu a proto buď se přeceňujeme — abychom zakryly vlastní ránu před světem, nebo se sklesle podceňujeme — a zadáváme tak své důstojnosti! A přece bez opravdového doznání nedojdeme dále! Vymyňme svoji povrchnost, svoji nevědomost a vystupme s prací, opravdovou, hlubokou prací, ne pouze pro sebe, ale pro celek, jehož jsme částmi! Chápu, že je to v první řadě ženská otázka, která zajímá naše nejinteligentnější ženy, ale ujasněme si už jednou, že ženská otázka je pouze jednou složkou pokroku a že, dokud se neuzdraví národní celek, nebude zdráva ani jeho část!

K ženské otázce.

Dva mužové ráčili se v poslední době vyjádřit o ženské otázce, a nebyli to mužové jen tak ledajací, byl to císař Germánů Vilém II. a americký pan Roosevelt. Pan Roosevelt, byv dotázán, napsal o ženské otázce ženám norským velmi dlouhé psaní, císař Vilém řečnil o tom při svém posledním sensačním vystoupení v Královci.

Oba se v názoru na ženskou otázku zcela shodují. Trest názorů obou těchto vynikajících mužů mohla by se vyjádřit starým příslovím: "Ševče, zůstaň u svého kopyta." Oba totiž říkají, že žena má zůstat pěkně u svých vařeček, hrnců, pilnek a škopíčků, a nemíchat se do mužských záležitostí. Čili, jak se pánové rádi krásnou řečí vyjadřují: "Že má zůstat dobrou manželkou a matkou."

Otázka stává se asi vskutku nelehkou, když i hlavy korunované nebo skoro korunované o ni tokují. Dokud se o ni zajímali jen studenti, spisovatelé, žurnalisté a "modré punčochy", nebylo tak zle. Ale teď, panečku, teď to jde do tuhého.

"Mají ženy být i nadále jen hospodyněmi, nebo mají být také vedle toho něčím jiným?" tak zní otázka, a pánové, ohrožení novým pořádkem ve svém pohodlí, velmi se brání a protestují sobě navzdy proti "ženskému tažení".

Ženy stávají se vskutku strašně znepokojivými. Nechtějí už jen sloužit! Nechtějí už jen vařit, uklízet, děti rodit a chovat! Chtějí dělat také něco jiného, chtějí se samy živit, nechtějí být již od mužů tak zcela kontaktně užívány. Smělost neslýchaná!

Kam to povede?

"Mají zůstat dobrými manželkami a matkami."

Zní to krásně, věru. Není také povolání, které by ženě lépe slušelo a jí se lépe líbilo, nad povolání manželky a matky.

Ale kterak má zůstat dobrou manželkou a matkou žena, která jí není a která se jí pravděpodobně už nestane?

Pánové na to jistě namítnou: "Která žena za něco stojí, každá se vdá."

Kdyby tomu tak bylo! Kdyby opravdu se vdávaly jen ženy nejlepší a nejhodnější!

Ale tomu tak není.

Je trpkou pravdou, že dnes děvče slušné, pořádné, skromné a pracovité velké naděje na sňatek nemá.

Muži sice rádi horlí proti ženské parádě, koketnosti, povrchnosti, ale pohleďte jen, jaké ženy mají v mužské společnosti největší úspěch! Ty, které skromně oblečené, tiché, plaché tísní se v koutku? Chyba lávky! Hvězdami nejvíce obletovanými jsou vždy ženy nápadné, oděné v nádherných nebo alespoň vyzývavých toiletách. Ve společnosti někdo se netáže po pracovitosti, slušnosti, řádnosti. Naopak. Muži jako jepice kol svíčky točí se kolem žen, které nechovají se právě nejslušněji. Muži milují u žen bílé, hebké ručky; ale jak může takové ručky mít žena pracovitá? Muži milují skadeřené, umělé, krásné účesy; ale jak může takové účesy hotovit na své hlavě žena vážně zaměstnaná? Muži milují ženy přístupné; ale žena řádná a slušná není přístupnou.

Došlo to tak daleko, že žena, která parádivou, lehkomyslnou v podstatě není, musí se takovou alespoň tvářit, nechce-li být ve společnosti docela přezírána.

A proto dnes děvče lehkomyslné, parádivé, lenivé a jen po zábavách se shánějící má daleko větší naději, že se vdá. Uchytí si muže sice způsobem všedjakým, ale uchytí si ho a nepustí ho. Donutí jej k sňatku. Donutí jej třeba i skandálem. Kdežto děvče mírné, tiché, skromné, zkrátka hodné nezřídka stává se obětí nesvědomitého muže, který je v neštěstí bez výčitek svědomí opustí, právě protože se skandálu obávat nemusí.

O ne, dnes opravdu nemá řádné a slušné, ale chudé děvče příliš skvělých naděj na zaopatření sňatkem, poněvadž moudrých mužů, kteří dovedou rozpoznat právě zlato od pozlátka, je stále méně a ještě méně je mužů, kteří se žení bez věna, jen z pouhé lásky. Nelze jim toho celkem zazlívat, neboť existenční boj je krušný, a těžko je dnes rodině, která nemá alespoň malý kapitálek v záloze.

Mužové říkají: "Žena je luxus, žena stojí peníze, žena ničeho nevydělá a jen utrácí . . . a tudíž musí si přinést věno."

Chudé děvče nemaje věna, snaží se tedy alespoň něco vydělat, aby si mohlo na výbavu aneb malé věnu ustřádat, a po případě i po sňatku nepadlo tak docela muži na obtíž.

Ale tu se jí zas řekne:

"Ty se nemáš plést mužům do řemesla."

Co tedy má, ubohá, dělat? Nezavděčí se nikomu.

Nevydělává-li, vyčítá se jí, že nevydělává; vydělává-li, vyčítá se jí zas, že ubírá mužům výdělek. Říká se jí: "sedávej, panenko, v koutě, budeš-li hodná, najdou tě." Ale sedává-li tam, pak tam zvadě také zůstane sedět. S děvčetem nemajetným nikdo se nechce sblížit, a ještě se mu zazlívá, že se samo chce živit!

Je věru podivno, že muži si konečně sami jednou nesnáší sen, jak jsou vůči ženskému kmeni nerozumně nespravedliví a předpojatí, a to téměř všichni, od ranhojičů a prezidentů až do toho pisaře, který se také zlobí, že mu ženy chléb sjídají.

Jenom rolníci a dělníci, až jejich práce je nejtěžší, věrně se o ni se svými ženami dělí, jim nenapadne deklamovat o "svatém úkolu ženství", o "vznešeném mateřství" a tak dále, protože vědí ze zkušenosti, že žena dovede zastat obojí, že dovede současně být upřímnou pomocnicí mužovou i opravdu dobrou manželkou a matkou, stejně jako řádný muž dovede výborně zastávat své povolání být při tom hodným manželem a vzorným otcem.

Nevylučuje-li mateřství a manželství výdělkovou práci u dělnic, proč ji má vylučovat u žen jinou prací zaměstnaných?

Snad ne jen proto, že tato jiná práce je lépe honorována a že si ji muži tedy chtějí ponechat pro sebe?

Tak sobeckých muži nejsou, to nevěříme! Fastrová.

•

Frant. Svobodová, Missoula, Montana. — Čtená redakce a milé družky: Především vás srdečně pozdravuji. Myslím pak, že již čas, abych vám dopověděla všechny své návštěvy. Dcera mne vzala do divadla, které bylo velice pěkné a zasluhuje si zmínku proto. Vystoupil v něm jistý profesor, který v přestrojení představoval vždy jiného velkého hudebníka. Stranou byly nápisy, koho bude právě představovati. Najednou jsme viděli i nápis "Kubelík", náš největší světu známý umělec. Byla jsem tomu velmi ráda. Hrál pěkně. Jestliže však tak jako Kubelík, nevím. Naposled vystoupil jako stařeček. Hrál . . . hrál a najednou klesl k zemi mrtev. Potom jsme zase byli v parku, ve kterém o půlnoci začal tanec. Vstupné pro pána s dámou byl $1.00 a pro dámu samotnou jen 25 centů. Lidstva tam byla veliká síla. A je to pěj denně. Musí se tam asi vydělati veliké peníze. Jsou tam však i jiné attrakce a některé trvají celou noc. Káry taky celou noc projíždějí. Odpoledne byl cirkus Bufallo. Bylo v něm na 20,000 návštěvníků. Káry byly přeplněny a lidé na nich skoro viseli. Poslední neděli uspořádal český spolek "suprise-party". Oslavenec čítal 60 roků a hostí bylo velmi mnoho. Všeho byla tam veliká hojnost a jedlo se na třech stolech. Po hostině se začalo tancovat. I sám oslavenec tančil o všechno pryč a mne, která jsem netančila již 15 roků, taky několikrát provedl. Šlo to však přece. Ani jsem si nepomyslila, že mi je již přes 50. Myslila jsem, že jsem jako nějaká mladice. Den před tím, než jsem jela domů, udělala party zase dcera a pozvala všechny mé známé. Mohu říci, že jsem za dobu svého celého života neužila dosud tak dobré časy jako tam. Děkuji proto všem hostitelům ze srdce a nikdy na to nezapomenu. Chtěli, bych ještě zůstala na "ice-cream party", leč nemohla jsem. Povinnost už mne volala domů. Na nedávno vyhořelé lesy byla smutná podívaná. Když jsem přišla domů, to bylo nějakého vyprávění o lesních požárech. O 3. hodině odpolední byla prý pro dým taká tma, že se muselo udělat světlo. Slepice ani na krmení neviděly. Vajgetův syn taky šel hasit a přišel tam o život. Zadusil se. Byl 23 roků stár. Před 8 roky pochovali zase 12leton dcerušku a tak nyní mají jen jediného již syna. Jdou to tak na některé lidi smutně osudy. Nyní však musím už skončit a nechat si zase něco na podruhé. Ještě vás, družky, jenom žádám, abyste hojně dopisovaly. Čtu velmi ráda všelijaké příhody a úpomínky. Dědeček Bezoušek se s námi již rozloučil. I já jsem si zvela. Byl to pěkný román a bude se po něm stýskati. Vaše horlivá čtenářka.

Anna Kuliková, South Omaha, Nebr. — Čtená redakce: Pekařovínul čt. "Čtu se havine!" — Zpěvem! Zpěv dán za člověku pro radostné osvěžení mysle! Ihe za obecanych pamětí za starých časů zpívalo se u všem, neb vše může otkvitl v mysli naší a na jemně vít lidský působiti. Kněžstvo mělo velký vliv v obchodu tím a snažilo, že "Otče náš" bývat zpíván, aby se trvale vštípil v mysl dítek. Já sama, byvši vyvána na cestu co spolužáka při školní zkoušce, tvořící v Sušici, kteroužto na Sv. Horu u Příbrami, dámě tě jsem k výborného přání jejímu shotovala ve farní kanceláři za komorář 10 korun do vůlení, by jí bylo možno pořídit okraj roucha zázračné sošky Bohorodičky, což dle řádu klášterního — tušim řád Minoritů — se státi smělo mimo požehnání jen za doprovodu varhan. Při tom zpívali dva hošíci "Zdrávas Maria". Nikdy na to nezapomenu, jak ona píseň mocně na nitro mé působila, a lituji podnes, že jsem se nezeptala, kdo byl skladatelem nápěvu s tak krásnými přechody. "Kde se zpívá, tam jsou dobří lidé," je staré přísloví a královnou všech písní je ukolébavka matčina. Dítko učí se milovati zpěv, naslouchá, až usíná. Kolika šťastným dítkám to dopřáno? Což dítko, které mateřské lásky nepoznalo, schoulené v koutečku? Jak to usíná? Blahý úsměv krouží mu kol rtů, tak že nám námodlek napadá, že snad vyšší moc kouzlí mu obraz nepoznané matky, jež zpívá konec ukolébavky "Líbá tě nastokrát tvá matička . . ." Proč nyní tak málo se zpívá? Každý se vymlouvá, že neumí zpívat z not. Je to špatný názor. Mnohý zpívá z not a zpěv jeho nás neuchvátí, neb zpívá bez citu. Sedíme-li v kroužku svých přátel, jak nás to elektrisuje, spustí-li některá ze starších paní některou ze starých písní, třeba milostných "Na hranicích města německého stojí skvostný hrad tam na skále." Ač píseň je táhlou, přec byla oblíbenou a hojně zpívanou. Když jsem byla děvčetem as 14-letým, zpívávaly jsme hojně národní písně o Havlíčku, Jungmanu, Baráku, Sladkovském atd. a v pozdních létech každá píseň národní nás uváděla ve větší nadšení stejně jako všechny proslovy. Nyní, kdy hudba a zpěv dosáhly nejvyššího stupně a máme svůj velechrám umění na břehu věčně bublající Švehlici Vltavy, tu slza radosti jímá srdce naše po shrání předehry k naší "Prodané nevěstě," když nám zazní stříc ten starý a nám tak blízký nápěv bez nádechu cizoty, zpěv zcela prostonárodní: "Proč bychom se netěšili, netěšili, když nám pán Bůh zraví dá!" Sloh oné písně nechť nám je naším evangeliem. Milujme zpěv celou duší. Vždyť ptáče ve volné přírodě blaží se zpěvem k obveselení sebe a nás a proto blažme zpěvem svou omladinu, by zpěv se naučila milovat. Srdečně zdravím paní pořadatelku a všechny čtenářky.

Catsup z vína.

Vezmi čtyry libry zralého vína, jednu a půl libry cukru, svař cukr a víno hezky do husta, přidej jeden pint octa, velkou lžíci mleté skořice, čajovou lžíci soli, pepře a řebíčku, ještě povař a dej do láhve.

Zavařené fazolové lusky.

Umyj a přelámej lusky na kousky, jak chceš velké, na vaření. Dej je vařit do slané vody a nech do měkka uvařit. Pak vodu slej, nakrájej cibuli na kolečky, přidej cukru a pepře dle chuti a octa tolik, co třeba, nech ještě povařit a dej do sklenic.

Nakládání lusků.

(Wax Beans.)

Nakrájej neb nalámej lusky na kousky a dej do hrnku. Na kvart vody, dej jednu polévkovou lžíci octa a jednu soli. Nech to vařit patnáct minut. Pak to dej do ocenených sklenic a dobře tyto zaroubuj. Takto vydrželi kolik let. Můžeš je vždy vařit, na jakýkoli způsob chceš.

Pečené okurky.

Oloupej dvě pěkné okurky a nakrájej na tenké plátky. Dej do kastrolku vždy jednu vrstvu okurek, posyp vždy strouhankou a krvavou, pokrač kousky másla, cukr a posyp pepřem a tak pokračuj, až vše složíš. Pak polij vodou a dej do trouby a pec při mírném ohni tři čtvrti hodiny. To stačí pro šest osob.

První pravidlo blaženosti. — Musíte míti zdravé tělo. Bez zdraví není blaženosti. Jste-li nemocni, první co musíte učiniti je, přivésti soustavu těla do pořádku. Ochuzená krev musí býti živena a silná její obíhání zrychlena. K tomu účelu nevíme o lepším léku, který se potkal s výtečnějším úspěchem, než je Dra. Petra Hubeka. Dopište na poštovním lístku na Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 South Hoyne ave., Chicago, neboť v lékárnách nelze ho dostati.

Mayer Leading Lady

střevíce, — vévodící vší pěkné dámské obuvi — jsou vynikající stylem, pohodlím a trvanlivostí. Mayerovy Leading dámské střevíce poskytují velmi pěkný vzhled. Úplně uspokojí při všech i okázalých příležitostech, jsou trvanlivé, pro povšechnou chůzi a vyznačují se všemi vlastnostmi rafinované obuvi.

Mayerovy Leading Lady střevíce

jsou dělány ze zvláštní k tomu účelu zvláště vybrané kůže, silné a vhodné pro pěknou obuv. Velmi dobře padnou, jsou pohodlné a pěkně vyhlížejí. Jsou nejlepší jakosti a nestojí více než střevíce obyčejné.

Pro jistotu, že jste dostali pravé, podívejte se na Mayerovu ochrannou známku na podešvi.

Zdarma. — Zašlete-li nám jméno obchodníka, jenž nemá na skladě Leading Lady střevíce, pošleme vám zdarma a předem vyplacený obraz Marty Washingtonové v rozměru 18x30. Rovněž děláme **Honorbilt** mužské střevíce, **Marta Washington** pohodlné střevíce, **Yerma** moderní střevíce, **Special Merit** střevíce do školy a **Mayerovy** střevíce do práce.

F. MAYER BOOT & SHOE CO., Milwaukee, Wisconsin

DR. JAMES W. NOVÁK.
český zubní lékař.

Continental Block — 15. a Douglas ul. Pokoj čís. 4 v rohu nad Berg Clothing Co. — Office Phone: Douglas 5077. — Residence, 915 William St.; Phone Douglas 6019. — Krajané z venkova, kteří nejsou s domácí prací zubařskou spokojeni, učiní dobře, když při návštěvě Omahy, zajdou k Dru. Novákovi, jenž za veškeré práce v oboru svém úplně ručí. 34tf

Dobré pivo jest lék

Plzeňské pivo v láhvích
z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
FREMOMT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je! 4r

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 1306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na čepu. PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobran Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch z světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.
Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze. 40tf

Metz Bro's Brewing Co.
Nejstarší pivovar v Omaze.
TELEFON DOUGLAS 116
Zatí nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém světě

Fred Brodegaard & Co.,
Spolehlivý závod
hodinářský a zlatnický
(U KORUNY)
115 South 16th Street, mezi **Omaha, Nebr.**
TELEFONY: Bell, Doug. 3082. Automatic A-3084